

Росохата Д. І.

студентка 3-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ НАПРЯМКУ: РЕАЛЬНІСТЬ ЧИ ПУСТІ СЛОВА

Україна у 2014 році розпочала втілювати в життя активні реформи і реформа інституту адвокатури не виключення. Ключовим моментом саме в змінах цього інституту напевно був Перший Міжнародний адвокатський форум «Шляхи розвитку адвокатури України у Європейському співтоваристві», що був проведений в м. Київ 5 липня 2014 року.

Його учасники впевнені, що «цивілізаційний вибір українського народу на користь європейської демократії, правової держави та активного громадянського суспільства відбувся» і розвиток адвокатури України в європейському напрямку вже є незворотнім. ([Режим доступу: www.kmkdka.com] Київська міська кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури). Але чи це дійсно так насправді? Хочеться на це сподіватись і вірити у впевнене майбутнє адвокатів, що є важливою ланкою на шляху до розвитку правового суспільства та держави.

В свою чергу, адвокати України визнають та поділяють проголошені європейською адвокатською спільнотою основоположні принципи й правила професії та спрямовують та спрямовують свої зусилля на здобуття адвокатурою України достойного місця у професійному європейському співтоваристві (Андрушко П. П. Резолюція Першого Міжнародного адвокатського форуму «Шляхи розвитку адвокатури України у Європейському Співтоваристві» місто Київ, 5 липня 2014 р. //Адвокат: щомісячний інформаційно-аналітичний журнал про практичне застосування законодавства. — 2014. — № 5. — С. 6).

За підсумками форуму було прийнято резолюцію, в якій його учасники узагальнили свої пропозиції щодо невідкладних заходів з реалізації стратегії реформи адвокатури України, які зможуть забезпечити сприятливі умови для імплементації законодавства Європейського Союзу у вітчизняний законодавчий простір.

На Першому Міжнародному форумі було сформульовано основні цілі, яких необхідно досягнути, аби інститут адвокатури України вийшов на новий європейський рівень. І ось, одними з найголовніших цілей на сьогодні є:

- забезпечити закріплення у Конституції та законах суспільне значення, роль та місце адвокатури України у правовій державі;
- забезпечити законодавче визнання державою Україна Основних положень про роль адвокатів, прийнятих VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 року;
- забезпечити реальний вплив уповноважених органів адвокатської спільноти на формування державних цільових програм у галузі права та розбудови правової держави;
- забезпечити прийняття Верховною Радою України необхідних змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з урахуванням результатів широкого обговорення пропозицій адвокатами у регіонах;

— забезпечити приведення професійних стандартів, положень Правил адвокатської етики України до європейських професійних стандартів, у тому числі, але не винятково, щодо забезпечення реальної незалежності при здійсненні професійної діяльності, свободи висловлювань, обстоювання правової позиції у суспільній та політичній діяльності, включення до переліку професійних правил обов'язку дотримання адвокатської таємниці, приведення у відповідність до загальноприйнятих професійних стандартів поняття конфлікту інтересів та принципу лояльності щодо інтересів клієнта, можливість добровільного об'єднання у професійні організації тощо.

Хоча й в Конституції України та в інших основних законодавчих актах закріплено особливе місце адвокатури, але все ж таки законодавство України про адвокатуру довгий час не оновлювалось в певних аспектах, тому це призвело до невідповідності його європейським стандартам та сьогоденню.

Вище перелічені заходи, на думку адвокатів, є обов'язковими для успішної інтеграції адвокатури України у європейське співтовариство.

Все було б чудово, але на жаль, 30 серпня 2014 року Радою адвокатів України ухвалено рішення № 96 «Про розгляд Резолюції I-го Міжнародного Форуму «Шляхи розвитку адвокатури України» від 05 липня 2014 року», яким визначено, що викладені в резолюції доручення Раді адвокатів України щодо забезпечення виконання ряду дій не відповідають встановленій компетенції Ради. Але ж саме резолюція форуму мала б стати дорого вказом еволюційного розвитку адвокатури України. Невже й насправді все виявилось пустими словами? Чи є вихід із цієї ситуації?

Зокрема, з цим рішенням не згодна й адвокат Катерина Коваль, які після скасування Резолюції запропонувала власні шляхи досягнення європейського рівня інституту адвокатури України.

Але треба розуміти, що покращити інститут адвокатури прагне не лише НААУ, а й юристи, які також прагнуть реформувати адвокатуру, що не мають жодного відношення до неї, обіймаючи лише певні посади в громадських організаціях. В певній частці прагнуть змін в адвокатурі і державні чиновники, для яких адвокатура являється швидше інститутом, використовуючи який вони фактично розпоряджаються бюджетними коштами, призначеними для реалізації державної програми безоплатно правової допомоги для малозабезпечених верств населення.

Отже, підсумовуючи вище викладену інформацію треба зазначити, що жага до змін інституту адвокатури присутня майже у всіх, хто якимось чином нею зацікавлений, але саме яких змін прагнуть адвокати, держава, суспільство? Приймаються Резолюції, проекти законів тощо, але насправді вони мало що змінюють в сьогоднішніх реаліях. Тому вирішувати щодо того, чи реальними є зміни або пустими словами, вирішувати кожному зі свого певного ракурсу.

Але європейське співтовариство дивиться на це все в одному напрямку і поки ми вирішуємо чиї варіанти змін є кращими, ми втрачаємо шанс якнайшвидше приєднатись до європейського виміру інституту адвокатури.